

AAN DE RAND

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT 2018
JANUARI FEBRUARI MAART
Nr. 177

Uitgave van het
HET WERK DER DAKLOZEN v.z.w.

BLINDESTRAAT 6-8 – ANTWERPEN

www.cawantwerpen.be - adr@cawantwerpen.be

Gesticht in 1939

deelwerking van CAW Antwerpen

Foto: Erik De Cnodder

Week van de Vrijwilliger

Editoriaal

In deze editie van Aan de Rand hebben we het over sporten in De Plataan en verwijlen we vooral bij het Inloophuis De Steenhouwer. De Week van de Vrijwilliger is hier niet vreemd aan. De Steenhouwer dankt zijn bestaan immers in grote mate aan een schare vrijwilligers die de werking reeds vele jaren actief ondersteunt: keukenmedewerkers, toog- en onthaalmedewerkers, administratieve krachten, bestuurders, winkel- en logistieke medewerkers... Stuk voor stuk pareltjes van mensen die een grote betrokkenheid delen met de meest kwetsbaren van de samenleving. Ze voegen de daad bij het woord en dit vertaalt zich in een concreet en betrouwbaar engagement waarop anderen kunnen bouwen. Ze steken de handen uit de mouwen en slaan samen met anderen de handen in mekaar. Zo bouwen ze aan een warme respectvolle samenleving.

Namens het bestuur van het Werk der Daklozen wil ik jullie -vrijwilligers- allen graag bedanken, want jullie inzet is écht niet vanzelfsprekend! Zonder jullie zou De Steenhouwer geen 18.000 maaltijden per jaar serveren. Zonder jullie zouden we niet elke dag 130 mensen verwelkomen. Zonder jullie zou de wereld er net iets minder hartelijk uitzien...

Bob Cools, Voorzitter WDD

Nieuws uit De Steenhouwer

Onlangs werd in De Steenhouwer een pop-up gerechtsdeurwaarder uitgerold. Een gerechtsdeurwaarder houdt er op vrijwillige basis consult en adviseert thuisloze mensen met financiële problemen. Niet meteen iets wat de goegemeente van een gerechtsdeurwaarder verwacht, want het beroep gaat gebukt onder een ietwat onsympathiek imago van de hardvochtige ambtenaar die de spullen van slechte betalers komt ophalen. De realiteit van het beroep is nochtans héél wat méér dan deze primaire perceptie. Gerechtsdeurwaarders spelen een sociale en bemiddelende rol. De pop-up ligt dan ook helemaal in de lijn hiervan. Omdat we meer wilden weten over het initiatief, brachten we een bezoek aan Fanny Favys, juriste bij Modero Gerechtsdeurwaarders en als vrijwilliger één keer per maand aanwezig in ons inloophuis.

We ontmoeten Fanny in haar kantoor aan de Mechelsesteenweg in Antwerpen. Wat mij meteen opvalt is haar zachtmoedige uitstraling. De clichés worden dan ook onmiddellijk bijgesteld. Ook doorheen het gesprek toont Fanny zich als een minzaam en rustig mens.

AdR: Wat is de pop-up gerechtsdeurwaarders precies?

Fanny: “Wel, de pop-up is een initiatief waarbij gerechtsdeurwaarders, kandidaat-gerechtsdeurwaarders en stagiair-gerechtsdeurwaarders gratis advies en bijstand verlenen aan mensen die geconfronteerd worden met schulden en financiële problemen. We doen dit dicht bij de mensen door één keer per maand aanwezig te zijn in hulporganisaties die veel in aanraking komen met armoede. De Steenhouwer is zo één van die organisaties. We stellen onze juridische kennis ter beschikking om mensen zo veel als mogelijk te helpen wanneer ze niet wegwijs raken in hun papieren of facturen en wanneer ze door de bomen het bos niet meer zien.

Daarnaast mikken we ook op de hulpverlening zelf en willen we de verstandhouding en het wederzijds begrip tussen de hulpverlening en de gerechtsdeurwaarder vergroten. We hopen dat ook dat tot een betere dienstverlening kan leiden voor de cliënten.”

Maar jullie rol is louter adviserend?

Fanny: “Vóóral adviserend. Maar ik sluit niet uit dat we wel eens een telefoontje plegen met een confrater of schuldeiser. In elk geval waken we erover om niet in de plaats van de hulpverleners te treden. Zij zijn er uiteindelijk voor opgeleid en hebben de ervaring. Eigenlijk is het de bedoeling om onze ervaring met die van de hulpverlening te verbinden zodat we mensen beter kunnen helpen. De pop-up neemt dus niet de rol over van de hulpverlener, maar geeft advies vanuit haar eigen ervaring en staat zo de hulpverlening bij.”

AdR: Moet ik hieruit afleiden dat de cliënten zich moeten laten vergezellen door een hulpverlener of begeleider?

Fanny: “Dat hangt van de cliënt zelf af. Wil hij zijn begeleider erbij, dan kan dat. Wil hij liever alleen komen, dan is dat ook geen probleem. Alleszins, alles wat er tijdens zo’n gesprek gezegd wordt, is strikt vertrouwelijk. Dit wil zeggen dat als de hulpverlener er niet bij is, er geen info doorgaat naar die hulpverlener zonder de uitdrukkelijke toestemming van de cliënt. Het is de cliënt zijn leven, zijn dossier en hij is de eigenaar ervan.”

AdR: Wat was de initiële motivatie om met dit initiatief te starten?

Fanny: “Gerechtsdeurwaarders hebben in feite een belangrijke bemiddelende en sociale rol te spelen. Ons doel is om zowel preventief als wanneer er effectief problemen zijn, de partijen een beetje naar elkaar toe te laten groeien. Dus zowel de schuldeiser als de persoon die de schuld heeft. Dat is dus die bemiddelende en sociale rol. Het is vanuit deze rol dat SAM-TES (een kennis- en opleidingscentrum Gerechtsdeurwaarders, n.v.d.r.) het initiatief nam voor de *pop-up*. Zoals ik al zei, het beroep is niet echt gekend en derhalve weinig geliefd. En mensen die door omstandigheden in de financiële problemen geraken, ervaren het niet altijd als positief om met gerechtsdeurwaarders in contact te komen. Met de *pop-up* stappen we naar de mensen toe in hun eigen en vertrouwde omgeving en we maken hen duidelijk dat we ook die sociale en bemiddelende rol hebben, namelijk alle partijen een beetje dichterbij elkaar te brengen, om erger te voorkomen.

AdR: Willen jullie met dit project ook bijdragen aan een meer positieve beeldvorming ten aanzien van het beroep?

Fanny: “Ik denk dat het vooral belangrijk is dat de toegankelijkheid van het beroep groter wordt. En uiteraard kan positieve beeldvorming daartoe bijdragen. Al spreek ik liever van een realistische beeldvorming, want het negatieve beeld strookt niet met de realiteit. We willen eigenlijk de realiteit in beeld krijgen. Zo ook dat deurwaarders er alles aan doen om middels advies en bemiddeling, drama’s te voorkomen.

AdR: Welke vragen krijgen jullie zoal?

Fanny: “Wel, we zijn nog niet zo lang bezig en zien dat de vragen zeer uiteenlopend zijn. Sommigen vragen hulp als ze door de bomen het bos niet meer zien. Ze worden overstelpt door papieren en weten niet wat eerst te doen. Wij kijken wat dringend is, wat minder dringend en nemen eventueel contact op met confraters of schuldeisers. Anderen willen weten hoe en waar ze een afbetalingsplan

kunnen aanvragen. Maar wat de vraag ook is, we proberen steeds goed te luisteren en samen naar een oplossing te zoeken.

AdR: De pop-up is een initiatief van SAM-TES. Wordt het project breed gedragen binnen jullie kantoor?

Fanny: “Absoluut! Ons kantoor gaat ervan uit dat de hedendaagse gerechtsdeurwaarder meer dan ooit rekening moet houden met de sociale dimensie van zijn ambt. Dat hij vanuit zijn rol van bemiddelaar aandacht moet schenken aan het armoede-probleem. Niet voor niets staat de naam van ons kantoor, Modero, voor modereren, bemiddelen. Er hebben zich overigens nog 4 collega’s geëngageerd voor de *pop up*.

AdR: Je doet de pop-up gratis en vrijwillig. Wat heeft jou er persoonlijk toe gebracht om je te engageren voor dit project?

Fanny: “Ik ben van nature een sociaal geëngageerd iemand. Zo zet ik mij privé belangeloos in voor twee verenigingen: vzw OLO (openluchtvoeding) en de vzw Recht op Waardig sterven. Ik ben iemand die tracht te helpen waar hij kan. Daarom is de bemiddelende en sociale rol van mijn beroep zo belangrijk voor mij. De *pop-up* bood mij de unieke kans om mijn sociaal engagement te combineren met mijn werk, om te kunnen samenwerken met cliënten en de verschillende actoren in de schuldhelpverlening.

AdR: Maar De Steenhouwer was geen onbekende voor jou?

Fanny: “Verre van. Ik heb wijlen Flor Fischer (priester en bezieler van *De Steenhouwer*, n.v.d.r.) nog goed gekend op de oude locatie van De Steenhouwer aan De Steenhouwersvest. Flor engageerde zich voor de vzw Recht op Waardig Sterven, waar mijn vader de stichter van was. Zo kwam ik als kind, maar ook later, regelmatig bij De Steenhouwer over de vloer. En omgekeerd kwam Flor regelmatig bij ons thuis. Ik denk dat Flor het geweldig gevonden zou hebben om te zien dat De Steenhouwer nog steeds actief is. En misschien belangrijker nog: met dezelfde filosofie, bezieling en inzet van weleer.”

Groepsaanbod rond financiën

Naast de pop-up gerechtsdeurwaarder ontwikkelt De Steenhouwer in samenwerking met de dienst schuldbemiddeling van ons CAW nog een tweede initiatief met betrekking tot geld: drie groepssessies waarin de deelnemers worden uitgenodigd om in gesprek te gaan met elkaar.

Op 15 maart gaan we van start met “Hou zicht op je centen”, een sessie waarbij budgetteren centraal staat. Wat zijn vaste kosten, wat zijn variabele kosten, wat komt er binnen, wat gaat er buiten, hoe maak je een budgetplan. In april hebben we het over **“Al die papieren”**. Het lezen en begrijpen van facturen zal hier zeker niet ontbreken. In mei tot slot, staan we stil bij **“sparen & besparen”**.

Om de sessies zo laagdrempelig mogelijk te maken, worden mensen niet verplicht om alle drie de bijeenkomsten bij te wonen. Deelname is vrijblijvend en bezoekers kunnen te allen tijde instappen. Ook door de sessies te plannen tijdens de openingsuren van De Steenhouwer en in een zaaltje aanpalend aan de ontmoetingsruimte, willen we tegemoetkomen aan de vereiste toegankelijkheid.

Omdat het de bedoeling is dat mensen met elkaar in interactie gaan, is het belangrijk om een sfeer te creëren waarbinnen de bezoekers met hun verhaal op de proppen durven te komen. Met een kopje koffie, een koekje en de aanwezigheid van een begeleider van De Steenhouwer, hopen we het ijs net iets makkelijker te breken.

Start to Run

Wanneer je in de buurt van het Werk der Daklozen komt, dan bestaat de kans dat je wordt voorbij gehold door een groepje sporters, want enkele bewoners van ons huis trokken hun stoute schoenen aan en begonnen duchtig te trainen. Twee maal per week lopen ze met één van onze begeleiders de straat op met de 5 kilometer als eerste streven. En daar stopt het niet bij, want ook zwemmen en voetbal staan op het menu.

“Het startte allemaal toevallig”, vertelt begeleider **Maxim Ceulemans**. “Toen één van de collega’s zelf iets aan zijn conditie wou doen, begon hij te lopen. Hij daagde onze bewoners uit om mee te doen. Dat was een succes en meteen de prikkel om te starten met zwemmen.” Met zwemmen bereik je een grotere groep, weet Maxim: “Zwemmen is een sport die je ook kan beoefenen wanneer je fysiek kwetsbaar bent. De drempel is merkbaar lager dan bij het lopen. Ook mensen die slecht te been zijn kunnen aansluiten bij het zwemmen. Zo is er een bewoner met een beenprothese. Lopen gaat niet, maar zwemmen lukt wel met de nodige ondersteuning.” Tot slot wordt er ook gevoetbald. Een 10-tal

bewoners trekt wekelijks naar de sporthal van de nabijgelegen universiteit om er uur lang het beste van zichzelf te geven. De bewoners spelen meestal onder elkaar maar schuwen de confrontatie met een andere ploeg niet. Zo namen ze het onlangs op tegen een elftal van het Outreachteam. Met een fraaie 7-7 eindigde de wedstrijd onbeslist.

Freddy

Ik ontmoet Freddy in de cafetaria van De Plataan. Met zijn 66 is Freddy de ouderdomsdeken van het zaalvoetbalteam. Wanneer ik met hem praat is zijn ademhaling wat amechtig maar dat verhindert Freddy niet om elke week paraat te staan als doelman van de ploeg. **Freddy**: “Ik vind dat echt plezant. Ik verschiet ervan dat ik dat nog kan in mijn toestand. En als ik op het veld sta dan gaat mijn ademhaling ook beter. Misschien dat ik dan minder stress heb.” Stress en zorgen vormen de rode draad van ons gesprek. De ganse dag bezetten donkere gedachten Freddy’s hoofd en ‘s nacht kan hij nauwelijks slapen. “Een dag en een week duren dan lang. Er is maar één moment in de week dat ze er niet zijn, die malende gedachten. En dat is tijdens dat uurtje voetballen. Maar daarna zijn ze er weer. De zorgen en die beelden uit het verleden.”

Discipline

Maxim ziet een aantal redenen om in te zetten op sport: “Er was sowieso al veel vraag naar sport. En nu we er mee bezig zijn, groeit die vraag nog. Met sport kozen we voor een activiteit die wat minder laagdrempelig is. Je hebt er een bepaalde attitude voor nodig. Het veronderstelt een minimum aan discipline. Je moet kunnen volhouden en jezelf motiveren om elke keer te trainen. Ook als het weer

bijvoorbeeld tegenzit.” In het groeipad en doel ziet Maxim een andere sterkte: “Het is anders dan bijvoorbeeld een boswandeling. Dat is best rustgevend en aangenaam maar je ziet geen groei en hebt ook geen doel voor ogen. Zo mikken wij met het lopen in eerste instantie op 5 kilometer. Met het voetbal werken we dan weer richting kleine duels. Ja, met sporten bouw je iets op. Je groeit en wordt steeds beter.”

WEEK VAN DE VRIJWILLIGER

Met wel 40 zijn ze, de vrijwilligers van Inloophuis De Steenhouwer. Vogels van divers pluimage. Bankbedienden, leraars, academici maar ook mensen die uit eigen ervaring weten wat het is om in armoede te leven of dakloos te zijn. Eén ding hebben ze gemeen: hun grote morele betrokkenheid bij het lot van de meest kwetsbaren in onze samenleving. Naar aanleiding van de Week van de Vrijwilliger die van 3 tot 8 maart liep, trokken we naar De Steenhouwer om er te praten met Isabelle en Stannie, twee enthousiaste vrijwilligers. Elk met hun eigen verhaal.

Isabel heeft de meeste jaren op de teller. De draad is ze ondertussen kwijt, maar ze is al minstens tien jaar actief in het inloophuis. Stannie is met vier jaar nog niet zo lang bezig. Maar alleszins lang genoeg om samen met Isabel te reflecteren over de job.

AdR: Hoe zijn jullie bij De Steenhouwer terechtgekomen?

Isabel: Mijn zus deed al vrijwilligerswerk in het inloophuis. Op een keer vroeg ze mij om haar te versterken in de keuken omdat er iemand ziek gevallen was. Ik heb toegehapt en ben blijven komen. Eerst als invaller, dan vast op maandag bij Lydia in de keuken en nog later bij Monica aan de

toog. Ja, ik heb mijn opleiding gehad (lacht). En op dit ogenblik help ik Patrick (*huidig teamcoördinator, n.v.d.r.*) bij de administratie.” Stannie: “Na mijn pensioen ben ik een keertje mosselen gaan eten op het Mosselseest van De Steenhouwer. Ik raakte er in gesprek met enkele vrijwilligers en het ene bracht het andere mee. Ik werk nu samen met de Pierre in de keuken. Pierre is de kok en ik ben sous-chef.”

AdR: Isabel, je koos uiteindelijk voor een administratieve taak. Was je uitgekeken op jouw rol als ont-haalmedewerker?

“Neen, absoluut niet. Maar van negen uur ‘s mor-

Dankjewel, vrijwilliger!

Ik vrijwillig	Wij vrijwilligen
Jij vrijwilligt	Jullie vrijwilligen
Hij vrijwilligt	Zij vrijwilligen
Zij vrijwilligt	Iedereen vrijwilligt!

gens tot half drie 's middags rechtstaan, werd te belastend voor mijn rug. Helaas, want ik vind het contact met de bezoekers erg belangrijk. Toen ik nog in de keuken werkte, wist ik vaak niet voor wie ik aan het koken was. Ik heb dat nodig, dat contact met het publiek. Daarom ga ik als invaller nog geregeld achter de toog staan." Ook Stannie vindt dat het contact met de bezoekers nodig is om voeling te houden met datgene waar het werkelijk om draait. **Stannie:** "In de keuken werk je achter de coulissen. Achter de toog heb je meer contact met de mensen. Maar ik vang dat op door in de zaal te lopen en in gesprek te gaan met de bezoekers. Ik heb dat contact nodig, net als Isabel."

AdR: Als vrijwilliger werk je gratis, maar niet voor niets.

Stannie: Dat klopt, en in De Steenhouwer krijg je veel terug. Je bent niet 'maar' de vrijwilliger. Je werkt op voet van gelijkheid met de sociaal assistentes. Dat is één groep. Het is hier precies een

familie. Ja, wij komen goed overeen. wij lachen. Wij werken. **Isabel:** "Waar ik aan het einde van de dag deugd van heb, is de idee dat ge misschien geen oplossingen gebracht hebt voor de situatie van de bezoekers, maar dat je toch mensen een beetje blij hebt kunnen maken. Je weet dat mensen iets hebben gegeten en dat ze het ten minste warm hebben gehad. Dat is misschien de spreekwoordelijke druppel maar hoe was de dag geweest indien wij er niet waren geweest?" **Stannie:** "Je ontvangt ook dankbaarheid van de mensen. En complimenten omdat de maaltijd lekker was." **Isabel:** "En misschien zijn ze niet altijd dankbaar. Maar dat maakt het boeiend. Dat is het leven. De realiteit. Er zijn er altijd die klagen. Dat hoort bij de job hé. Ik heb geleerd me niet te laten leiden door het negatieve. Wel door die 90 % die wel tevreden is. Met die groep moeten wij verder."

Alain Debosschere

REAGEREN KAN

Hebt u vragen of bedenkingen?

Wilt u gewoon uw mening of een gedachte kwijt?

U kan steeds reageren via adr@cawantwerpen.be.

Als u de voorkeur geeft aan pen en papier of de telefoon dan treft u ons op

Het Werk der Daklozen, Aan de Rand, Blindestraat 6, 2000 Antwerpen. GSM: 0497/50.50.78

Wenst u Aan de Rand elektronisch te ontvangen?

Dan kan dat door dit melden via bovenstaand mailadres.

U KAN ONS HELPEN door ons project 'renovatie van gebouwen WDD' financieel te steunen.

Wij danken u voor elke gift, hoe klein deze ook mag zijn!

VOOR GIFTEN ONDER 40 EURO EN/OF INDIEN U GEEN FISCAAL ATTEST WENST, kan u storten op rekening:

Bankrekening IBAN BE 23 4127 1725 8191

van HET WERK DER DAKLOZEN, BLINDESTRAAT 6, 2000 ANTWERPEN

* * * * *

GIFTEN VANAF 40 EURO KAN U (BINNEN EENZELFDE BUGERLIJK JAAR) AFTREKKEN VAN UW BELASTINGEN.

Hiervoor hebt u een fiscaal attest nodig. Dit attest kan u enkel bekomen als u stort op onze EIGEN PROJECTREKENING binnen de Koning Boudewijnstichting. De Stichting verleent de wettelijke fiscale vrijstelling aan schenkers die via onze eigen projectrekening giften doen. U kan storten op rekening:

Bankrekening BE10-0000-0000-0404

van KONING BOUDEWIJNSTICHTING, BREDERODESTRAAT 21, 1000 BRUSSEL

Mededeling: 128/2864/00006